

Belediyelerin Gazetelere Abone Olması ve Reklam Vermesi Hakkında

Bu genelge, yerel basına destek olunması amacı ile gazetelere abone olunması ve reklam verilmesi yönünde belediye meclislerince karar alındığı belirtilerek belediye meclislerince alınan kararların mevzuata uygun olup olmadığı hususundadır.

T.C.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

28/12/2021

Sayı : E-14399437-622.02-2565568

Konu: GÖRÜŞ (Gazetelere Abone Olunması ve Reklam Verilmesi Hk.)

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : a) Belediye Başkanlığının 01.12.2021 tarihli ve 29712 sayılı yazısı.

b) Belediye Başkanlığının 06.12.2021 tarihli ve 30155 sayılı yazısı

İlgi yazılar ile Basın İlan Kurumu Şubesi tarafından yerel basına destek olunması amacı ile gazetelere abone olunması ve reklam verilmesi yönünde belediye meclislerince karar alındığı belirtilerek belediye meclislerince alınan kararların mevzuata uygun olup olmadığı hususunda Bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Hesap verme sorumluluğu” başlıklı 8 inci maddesinde “Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.” hükmü,

“Üst yöneticiler” başlıklı 11 inci maddesinde “Bakanlıklarda ve diğer kamu idarelerinde en üst yönetici, il özel idarelerinde vali ve belediyelerde belediye başkanı üst yöneticidir. (Mülga ikinci cümle: 3/10/2016-KHK-676/69 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/55 md.) (Ek cümle: 2/7/2018-KHK-703/213 md.) Bakanlıklarda en üst yönetici Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir

Üst yöneticiler, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve kanunlar ile Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar.

Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirirler.” hükmü,

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun “Belediyenin görev ve sorumlulukları” başlıklı 14 üncü maddesinde “Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) İmar, su ve kanalizasyon, ulaşım gibi kentsel alt yapı; coğrafi ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, temizlik ve katı atık; zabıta, itfaiye, acil yardım, kurtarma ve ambulans; şehir içi trafik; defin ve mezarlıklar; ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları (Bu Kanunun 75 inci maddesinin son fıkrası, belediyeler, il özel idareleri, bağlı kuruluşları ve bunların üyesi oldukları birlikler ile ortağı oldukları Sayıştay denetimine tabi şirketler tarafından, orta ve yüksek öğrenim öğrenci yurtları ile Devlete ait her derecedeki okul binalarının yapım, bakım ve onarımı ile tefrişinde uygulanmaz.); sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. (Mülga son cümle: 12/11/2012-6360/17 md.) (...) (Ek cümleler: 12/11/2012-6360/17 md.) Büyükşehir belediyeleri ile nüfusu

100.000'in üzerindeki belediyeler, kadınlar ve çocuklar için konukevleri açmak zorundadır. Diğer belediyeler de mali durumları ve hizmet önceliklerini değerlendirerek kadınlar ve çocuklar için konukevleri açabilirler.

...

Hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, belediyenin malî durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenir.

..." hükmü,

Mezkur Kanun'un "Belediyenin giderleri" başlıklı 60 ıncı maddesinde "Belediyenin giderleri şunlardır:

k) Temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderleri.

n) Sosyo-kültürel, sanatsal ve bilimsel etkinlikler için yapılan giderler.

p) Kanunla verilen görevler ve hizmetlerin yürütülmesi için yapılan diğer giderler.

...." hükmü,

Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin "Tarifeye bağlı ödemeler" başlıklı 27 nci maddesinde "(1) Komisyon ücretleri ve kovuşturma giderleri, kamu kurum ve kuruluşlarınca veya kamu kurum ve kuruluşlarının denetim ve gözetimi altında bir imtiyaz hakkı dahilinde özel hukuk tüzel kişilerin sunulan tekel niteliğindeki ilan, sigorta ile gazete, dergi, radyo, televizyon ve benzeri araçların abone giderlerinin ödenmesinde aşağıdaki ödeme belgeleri aranır.

c) İlan giderlerinin ödenmesinde;

1) Harcama talimatı,

2) Fatura,

3) İlanın hangi tarihte ve hangi yayın aracıyla (radyo, televizyon ve benzeri araçlar) yapıldığına ilişkin yazı veya tutanak,

4) Basılı yayınlarda (gazete, dergi ve benzeri yayınlar) ilanın yapıldığı gazete veya derginin nüshası.

...

d) Gazete, dergi, radyo, televizyon ve benzeri araçların abone giderlerinin ödenmesinde;

1) Harcama talimatı,

2) Fatura” hükmü,

“Temsil, ağırlama, tören, fuar ve tanıtma giderleri” başlıklı 37 nci maddesinde “(1) Temsil, ağırlama, tören, fuar, tanıtma ve benzeri faaliyetlerle ilgili olarak yapılacak her türlü mal ve hizmet alımı ile yapım işlerine ilişkin giderlerin ödenmesinde, bu Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen belgeler aranır.

...” hükmü bulunmaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 511 inci maddesi gereği 2022-2024 bütçe dönemine ilişkin hazırlanan Bütçe Hazırlama Rehberi ekinde yer alan Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehberde “...

03.2.1.03 Periyodik Yayın Alımları: Hizmetin gerektirdiği durumlarda alınacak gazete, resmi gazete, dergi, bülten gibi belirli sürelerde basılan yayınlar (CD, DVD gibi sayısal ortamda yapılan baskılar dâhil) bu bölüme gider kaydedilecektir.

...

03.2.1.05 Baskı ve Cilt Giderleri: Basılı olarak alınacak yayınlar dışında kalan ve hizmetin gerektirdiği durumlarda yapılacak (gazete, dergi, bülten, kitap, broşür, afiş, gibi) süreli veya süresiz yayınların basımı (sayısal ortamda yapılan baskılar dâhil) ile bunların veya daire ve idarelerce kullanılan her çeşit evrakın ciltlenmesine ilişkin ödemeler bu bölüme gider kaydedilecektir.

03.5.4.01 İlan Giderleri: Mahkeme ilan bedelleri de dâhil olmak üzere her türlü ilan ve reklam giderleri bu bölüme gider kaydedilecektir. (Kamu İhale Kurumuna ödenecek olan kamu ihale bülteni bedelleri ise “03.2.1.03- Periyodik Yayın Alımları” koduna gider kaydedilecektir.)

...

03.6.2.01 Tanıtma, Ağırlama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri:

...

Yıllık programların ve bütçelerin koordinasyon, uygulama ve izlenmesi ile ilgili alım ve giderleri ile bütçe hazırlama sürecinde yapılacak tanıtma ve ikram giderleri; plan, program ve bütçelerin ulusal çap ve seviyede tanıtılması ile ilgili her türlü basın, yayın, baskı, konferans, broşür, radyo, televizyon, film, fotoğraf, vb. araç ve malzeme giderleri,

Ekonomik ağırlıklı tanıtım faaliyetleri çerçevesinde ticaret heyeti, alım heyeti ve ihrac ürünlerinin tanıtım hizmetleri ile ilgili yurtiçinde ve yurtdışında yapılacak organizasyonlara ilişkin tanıtma giderleri (yolluklar hariç),

Ülkemizin yatırım imkânlarının yabancılarla tanıtılması ve doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının artırılmasını sağlamak amacıyla yurt içi ve yurt dışında yapılacak toplantı, seminer, konferans vb. organizasyonlar ve bunlara ilişkin baskı, yayın, broşür vb. araç, gereç ve malzeme giderleri, ağırlama, konaklama ve bu işlemle ilgili hazırlıkların gerektirdiği her türlü giderler (yolluklar hariç),

Makamın gerektirdiği temsil, ağırlama, tören giderleri dışında kalan ve tanıtma amaçlı olmak üzere, kısa süreli kongre, konferans ve seminer gibi toplantılara ilişkin karşılama, ağırlama ve organizasyon giderleri ile tanıtıma yönelik reklam giderleri,

Tanıtma amaçlı fuarlarla ilgili olmak üzere ve başka ekonomik kodlardan karşılanması mümkün olmayan yolluk, kira gibi diğer giderler,

Yurt dışında turizm ve ihracat imkânlarının artırılması amacıyla halkla ilişkiler ve pazarlama firmalarına, uzmanlarına ve bu işlerle uğraşan kuruluşlara verecekleri hizmetler karşılığı yapılacak ödemelerle, bu konularda yaptırılacak araştırma giderleri,

Yukarıda sayılanların dışında kalan tanıtma, ağırlama, tören, fuar, organizasyon giderleri bu bölüme kaydedilecektir.” denilmek suretiyle gider bütçesi tertipleri sayılmıştır.

Diğer taraftan 30.06.2021 tarihli ve 31527 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Tasarruf Tedbirleri” konulu 2021/14 Nolu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi’nde “... Basın ve Yayın Giderleri Kamu kurum ve kuruluşlarının basını izleme ile ilgili birimleri ve kütüphane dokümantasyon merkezleri hariç hiçbir şekilde günlük gazete alımı yapılmayacak, görev alanı ile ilgili olmayan yayınlara abone olunmayacaktır.

İdare faaliyetlerini tanıtıma yönelik rapor, kitap, dergi, bülten ve benzeri yayınlar basılmayacak, bu dokümanların hazırlanması ve paylaşımı elektronik ortamda yapılacaktır. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından bastırılması zorunlu görülen

dokümanlar ihtiyaç sayısı kadar bastırılacak ve ekonomik malzeme kullanımı tercih edilecektir.

...

Temsil, Tören, Ağırılama ve Tanıtım Giderleri

Uluslararası toplantılar ile milli bayramlar hariç açılış, konferans, seminer, yıl dönümü ve benzeri kutlama ve organizasyonlara ilişkin faaliyetler nedeniyle gezi, kokteyl, yemek ve benzeri davetler düzenlenmeyecek, hediye verilmeyecek ve diğer adlar altında ödeme yapılmayacaktır. Temsil ve ağırılama ödenekleri, zorunlu haller dışında kullanılmayacaktır.

Yılbaşı ve bayram dönemlerinde kamu görevlileri tarafından gönderilecek tebrik, telgraf ve benzeri posta hizmetlerine ilişkin kâğıt, baskı, posta ve benzeri giderler hiçbir şekilde kurum ve kuruluşların bütçesinden ödenmeyecek, mevzuat gerekleri dışında kurum ve kuruluşların tasarrufları altında bulunan kaynaklardan ajanda, takvim, plaket, hatıra, hediye, eşantiyon basım ve dağıtımı türü işler yaptırılmayacaktır.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca mevzuattan kaynaklanan zorunluluklar gereği yapılan veya kurum faaliyetleri ile doğrudan ilgili olan tanıtım giderleri hariç olmak üzere basın ve yayın organlarına ilan-reklam verilmeyecektir. ..."denilmektedir.

Yukarıda belirtilen hükümlerin değerlendirilmesinde;

1. Belediye başkanlarının belediyenin stratejik planının ve bütçesinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden belediye meclislerine karşı sorumlu olduğu,
2. Kamu kaynaklarının kullanılmasında görevli ve yetkili olanların kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu olduğu,
3. Belediyelerin 5393 sayılı Kanun'un 14 maddesindeki mahalli müşterek nitelikte olan alanlarda görevli ve sorumlu olduğu, hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırasının tespitinde belediyenin malî durumu ile hizmetin ivediliğinin dikkate alınması gerektiği,
4. Belediyelerin kanunlarla verilen görevleri yerine getirirken yapacağı harcamalar ile

kullanacağı belgeler ve diğer hususlar yasal düzenlemeler çerçevesinde belirlenmiş olup bu düzenlemelere aykırı olmayacak şekilde işlem tesis edebilecekleri,

Ancak 2021/14 nolu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi kapsamında belediyelerin basın izleme ile ilgili birimleri ve kütüphane dokümantasyon merkezleri hariç hiçbir şekilde günlük gazete alımı yapamayacağı, görev alanı ile ilgili olmayan yayınlara abone olunamayacağı, mevzuattan kaynaklanan zorunluluklar gereği yapılan veya idarenin faaliyetleri ile doğrudan ilgili olan tanıtım giderleri hariç olmak üzere basın ve yayın organlarına ilan-reklam veremeyeceği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Genel Müdür

Bakan a.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA